

„AZ A 12 FÉNYES NAP”

A zenés színmű, 56 budakeszi eseményeiről Kovács István regényéből, Nagy Gáspár verseivel Budakeszi Város Önkormányzatának szervezésében valósult meg. Az 1956 budakeszi eseményeit megidézõ színmű bemutatója október 22-én és 23-án volt, melyen a lakosság ingyenesen vehetett részt.

A programot az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulójára létrehozott Emlékbizottság támogatta.

A színház a legjobb módja a kollektív emlékezésnek, és annak is, hogy egy közösség feltegye a kérdést, mi a teendõ most.

Ma is ugyanaz, mint 1956-ban: felismerni a történelmi igazságot, kimondani, és kiállni érte, bármilyen körülmények között.

Akkor tankokkal hallgattattak el minket, most szitkok özöne ömlik ránk. De ki kell tartanunk, nem hátrálhatunk meg.

Az elmúlt nyáron a Makkosi kegyhely viszontagságos történetét idéztük föl, mely Traub János látomásával kezdődött.

Csak egy betű a különbség: Straub Jánost tartóztatták le elsőként a Sziklai ügyben, pusztán, mert a helyszínen járt. Az 1956. október 26-i budakeszi tragikus eseménysorozat is országos jelentőségűvé vált azért, hogy a munkásmozgalom régi harcosainak meggyilkolása szolgálta az ürügyet arra, hogy Kádárék a Nagy Imre kormányból kiválva, a megszálló szovjet csapatok támogatásával új kormányt alakítsanak.

A Sziklai ügy, mint cseppben a tenger, az elmúlt rendszer összes becstelenségét, hazugságát, kínjait sűrítve tartalmazza. Ez velünk él, fájdalmas örökség. A hamis vallomásoké, a túlélni akaróké, a megaláztatoké, akiket ma sem emelünk fel, csak egy-egy pillanatra. Ennek az oka is megvan rendszerváltásunk történetében.

De ott vannak azok visszaemlékezései is, akik megőrizték tisztaságukat minden körülmények között. Megőrizték hitüket és tartásukat. Ahogy Riskó Tibor professzor emlékszik a fiatal Máriy Lászlóra, akit a fegyveresek fenyegetése ellenére sem hagyott elvinni a rabkórházba. Riskó így vall az újságírónak: Csodálatos, hősies és végtelenül tragikus történet a mi 1956-os forradalmunk. Senki nem segített rajtunk, ahogyan 1526-ban és 1848-ban sem. Hiába volt világtörténelmi jelentősége, hogy egy kis nép föllázadt a szovjet birodalom ellen, mi áldozatok lettünk mindahányan.”

Tegyük fel újra a kérdést, mi a teendõ most?

A rendszer, mely ellen akkor egységben tiltakoztunk az igazság nevében, még több mint 40 évig fenn maradt, mert ezt diktálta a nagyhatalmak érdeke.

De az igazság mégis mindig felszínre kerül a történelemben, az ember isteni természeté miatt. A mai káoszban a legfontosabb: keresni, kimondani és megvédeni az igazságot, mert ez az iránytű a helyes cselekvéshez.

A darabban többször elhangzik a hallgass, szabadság szó.

Ma már minden kimondható, és olyan nemzetek közösségébe tartozunk, ahol az egyéni szabadságjog mindenekfelett áll.

Ami most veszni látszik mégis: az alapvető emberi értékek, a nemzet, mint érték, és az igazság kimondásának joga.

Nagy Gáspár „Ezredváltó sorok Illyés Gyula építáfiumához (sírfeliratához) című jövőbe látó versében így ír:

„Micsoda hit kellett hozzá,
és miféle mély,
máig döntülő konok akarat
verte sziklába érvelő cölöpjeit,
hogy hírmondónak a szabad lélek itt még-
is megmaradt.

Ha szétszórva is bár...
komor homlokredőkben
a fénylő gondolat: merész hídként ívelni át
olykor magunk fölött is
bizony nem kis trouvaillé:
magyarban óvni a magyart.

A vers 2003-ban született. Még előtte voltunk a szégyenteljes 2006-os októberi rendőrségi túlkapásoknak, amikor békés tömeget kergettek szét, lányom saját szemével látta, hogy könnygáz robbant a babakocsi mellett, és a rendőrség azért vert meg egy szerzetest, mert magyar zászlót szorongatott.

Látjuk és kimondjuk az igazságot most is, és rágalmak özöne zúdul ránk, ahogy 56 mártírjaira is. Nem ez a tragédia, hanem az, hogy sokan hitelt adnak a rágalmaknak. A rágalmazók és a mindent megkérdőjelezők valójában a jövőnket kérdőjelezik meg.

Mert szétűlják az alapot, amire építhetnénk. Ezt nem szabad hagyni! A sorsunk múlik ezen. Tegnap egy üzenet jött nekem a Beregdéai polgármestertől, aki mindig jelezni szokta, hogy az Ukrajnában élő magyar testvéreink megkapták budakesziek támogatását. Most azonban azt írta, hogy „mivel a településünkről senkit sem küldtünk a harc-
térre, most behívót kaptam a hadseregbe.”

Gondoljunk bele, elviszik a kis magyar település vezetőjét, hogy idegen érdekekért harcoljon idegen földön.

Magyarország ma szabad nemzet. Polgári döntésén múlik a jövője. 1956 tapasztalatából tudjuk, egy kis nép is kimondhat történelmi igazságokat. Éppen, mert ütköző zónában vagyunk kelet és nyugat között, a Teremtő felrakott minket Európa hajójának árboc kosarába, hogy onnan figyeljük a világban zajló eseményeket.

A XXI. század legnagyobb kihívása a népvándorlás, ezt nem lehet tagadni. A vízhiány és háborúk miatt élhetetlen területekről az emberek most Európába igyekeznek.

Afrika nyilván nem költözhet be Európába, bármennyire is jó volna segíteni a szenvedőkön. Globális megoldás kellene. Mi – kis nemzetként – csak annyit tehetünk, hogy megfűjjük a trombitákat. Ennek jogát azonban ne hagyjuk elvitatni tőlünk, ezt a szerepet a vérünkkel szolgáltuk meg. Akkor kell cselekedni, amikor még nem vált visszafordíthatatlanná a folyamat. Amikor még lehet.

Ne hagyjuk, hogy hatalmi torzsalkodások kívül és belül elvitassák ezt a történelmi szerepet Magyarországtól.

Ahogy Nagy Gáspár meglátta ezt 2003-ban:

„Mert a legnagyobb bátorság
a remény” e delejes
évülhetetlen statikában

és olykor a csepült „józsanság a legfőbb hősi állapot”

Mikor már minden veszni látszik
Isten ad még egy utolsó lapot.

Bakács Bernadett, alpolgármester